Sortland kommune

Økonomiplan 2026–2029

Forord og bakgrunn

Budsjettgrunnlag og prognoser

Planen baseres på statsbudsjett, prognosemodell og kommunens økonomiske situasjon.

Investeringer og infrastruktur

Kommunen har nylig fullført sykehjem og planlegger flerbrukshall for videre utvikling.

Lånegjeld og finansielle utfordringer

Låneopptak på 373 millioner kroner øker gjelden til 1,8 milliarder innen 2029, som krever bærekraftig styring.

Langsiktig strategi

Målet er en realistisk og bærekraftig plan som ivaretar tjenestekvalitet og innbyggernes behov.

Demografiske endringer

Endringer i befolkningsstruktur

Nedgang i barn og unge (, samtidig som antallet eldre øker i kommunen.

Økte kostnader for pleie og omsorg

Demografikostnadene øker med 52,4 millioner kroner over ti år, hovedsakelig for pleie og omsorg.

Behov for tilpasning og effektivisering

Kommunen må tilpasse tjenester, dimensjonere riktig og vurdere mer digitalisering (når tilgjengelig) for effektivisering.

Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029
0 - åringer	-2	0	2	2
Barnehage (1-5 år)	-34	-29	-26	-8
Grunnskole (6-15 år)	-33	-68	-90	-127
Videregående (16-19 år)	-13	0	-9	-27
SUM	-82	-97	-123	-160

Økonomiske utfordringer

Økt lånegjeld og investeringer

Økt lånegjeld og planlagte investeringer øker kommunens driftsutgifter betydelig i planperioden.

Stram likviditet og trekkrettigheter

Stram likviditet krever behov for trekkrettigheter for å håndtere kortsiktige økonomiske forpliktelser.

Redusert disposisjonsfond

Disposisjonsfondet forventes tomt innen 2025, og reduserer kommunens økonomiske buffer mot uforutsette hendelser.

Budsjettdisiplin og prioritering

Streng budsjettdisiplin og nøye prioritering av tiltak er nødvendig for å sikre økonomisk balanse.

Sortland kommune

Bakgrunn og utgangspunkt

Regnskap 2024

Tertialrapporter 2025

Ledermøte 11.6.2025

Budsjettseminar 28.8.2025

Tiltakstype	Tiltak	Org nivå 2	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	SUM
Driftskonsekvens	Besparelser strøm som følge av investering MP-50: Bygg og eiendom	Teknisk og Samfunnsutvikling	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-2 000 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Effektiviseringstiltak 120-funksjon, avdeling Kommunikasjon og service	Kommunedirektør	-365 000	0	0	0	-365 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Kutt i rusforebyggende tjenester	Helse og omsorg	-828 000	-828 000	-828 000	-828 000	-3 312 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Reduksjon en legehjemmel	Helse og omsorg	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000	-2 600 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Reduksjon i dagaktivitetstilbud til personer med demens)	Helse og omsorg	-860 000	-860 000	-860 000	-860 000	-3 440 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Reversering av mat til hjemmeboende	Helse og omsorg	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Reversering sommerskole	Oppvekst	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-4 000 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Reversering tilskudd gratis hall barn og unge Blåbyhallen	Kommunedirektør	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-4 800 000
Kutt i tiltak / reduserte ytelser	Ta bort stilling sekretær/fakturering	Teknisk og Samfunnsutvikling	-405 000	-405 000	-405 000	-405 000	-1 620 000
Nye tiltak	Flytting av Eidsfjord barnehage	Oppvekst	0	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-3 300 000
Nye tiltak	Holmstad skole og sfo	Oppvekst	-1 600 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-13 600 000
Nye tiltak	Jennestad barnehage	Oppvekst	0	-500 000	-1 000 000	-1 000 000	-2 500 000
Nye tiltak	Reduksjon lærerårsverk skole	Oppvekst	-4 250 000	-9 600 000	-9 600 000	-9 600 000	-33 050 000
Nye tiltak	Sammenslåing av Voksenopplæring og Integreringstjenesten	Oppvekst	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-3 000 000
Tilpasning til aktivitetsnivå	Redusert demografi oppvekst 2028-2029	Oppvekst	0	0	-4 000 000	-4 000 000	-8 000 000
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økt tilskudd flyktninger fra 30 til 40.	Oppvekst	-2 500 000	-2 500 000	0	0	-5 000 000
		SUM TILTAK	**-14 458 000**	**-24 443 000**	**-26 443 000**	**-26 443 000**	**-91 787 000**
							0
Tilpasning til aktivitetsnivå	Økt prognose rentekostnader 2026-2029	Sentrale poster	9 286 000	8 000 000	10 000 000	9 000 000	36 286 000
Politisk vedtak	Revisjon av KPA og Byplan	Teknisk og Samfunnsutvikling	1 500 000	1 500 000	500 000	0	3 500 000
		SUM KORRIGERING	**-** **3 672 000**	**-** **14 943 000**	**-** **15 943 000**	**-** **17 443 000**	**-52 001 000**

Hovedpunkter i handlingsplanen

TILTAK	HOVEDPUNKT
Økonomistyring	Budsjettdisiplin
Ingen bruk av disposisjonsfond	Bygg opp reserver
Likviditetsstyring	Overvåk trekkrettigheter
Omstilling og effektivisering	Reduser driftskostnader
Digitalisering	Velferdsteknologi
Demografitilpasning	Reduser kapasitet barnehage/skole, styrk helse/omsorg

Generelle driftsinntekter

ÅR	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-434 744	-439 311	-475 154	-475 680	-475 695	-475 684
Inntekts- og formuesskatt	-337 672	-389 173	-416 311	-423 906	-423 906	-423 906
Eiendomsskatt	-36 654	-40 547	-47 347	-49 347	-47 347	-47 347
Andre inntekter	-42 441	-28 085	-43 485	-20 585	-48 385	-21 485
Sum	-851 511	-897 116	-982 297	-969 518	-995 333	-968 422

Investeringsplan og prosjekter

ÅR	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	126 907	299 750	19 050	11 650
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	3 150	3 150	3 150	3 150
Opptak av lån	**111 156**	**237 300**	**15 240**	**9 320**

Netto driftsutgifter og resultat

ÅR	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto driftsutgifter	857 465	848 982	860 017	930 251	918 996	916 496
Netto driftsresultat	**57 431**	4 994/**41 000**	1 701	2 439	**22 376**	**4 035**

Gjeld og risiko

04.08.2025

Økende lånegjeld

Lånegjelden øker fra 1 664 MNOK i 2026 til 1 790 MNOK i 2029, noe som påvirker kommunens økonomi.

Netto gjeldsprosent

Lånegjeld som prosent av brutto driftsinntekter stiger fra 105,5 % til 121,5 %, økende finansiell belastning.

Måltall 2 utvikling 90,5 % til 98,5 %

Risikoer forbundet med gjeld

Betydelig renterisiko, refinansieringsrisiko og likviditetsrisiko må håndteres for å sikre stabil økonomi.

Satsingsområder og visjon

Trygghet og bærekraft

Kommunen prioriterer trygghet og bærekraft for å sikre langsiktig vekst og stabilitet for innbyggerne.

Mestring og læring

Fokus på mestring og læring for å styrke innbyggernes utvikling og kompetanse gjennom hele livet.

Helsefremmende samfunn

Kommunen arbeider for et helsefremmende samfunn som fremmer god livskvalitet og velvære.

Miljøvennlighet og organisasjon

Miljøvennlighet og en handlekraftig organisasjon sikrer effektiv ressursbruk og miljøansvar.

Hovedutfordringer fremover

Økonomiske utfordringer

Høy lånegjeld og økte renteutgifter skaper press på kommunens økonomi og krever omstilling.

Demografiske endringer

Økte krav til helse- og omsorgstjenester på grunn av en aldrende befolkning utfordrer kommunens kapasitet.

Rekruttering og kompetanse

Manglende rekruttering og behov for kompetanseutvikling krever strategiske tiltak for bærekraft.

Oppsummering

04.08.2025

Fokus på økonomistyring

Kommunen må ha fortsatt fokus på økonomisk kontroll, omstilling og effektivisering for å sikre bærekraft.

Prioritering av investeringer

Investeringer og vedlikehold må prioriteres for å møte fremtidige behov og demografiske endringer.

Økonomisk robusthet

Bygg opp reserver og unngå bruk av disposisjonsfond i drift for å sikre økonomisk stabilitet.

KS nettverk Bærekraftig kommune

- et nettverk for kommuner som er i ROBEK eller i fare for å havne i ROBEKøkonomi 2.0